

LBAS LĒMUMPROJEKTS NTSP 2019.GADA 6.FEBRUĀRA SĒDEI

1. Par vidēja termiņa budžeta ietvaru 2019., 2020. un 2021. gadam un valsts budžetu 2019. gadam

LBAS priekšlikums

Uzdot Izglītības un zinātnes ministrijai, Kultūras ministrijai, Finanšu ministrijai un Centrālās Statistikas pārvaldei sagatavot informatīvo ziņojumu **par pedagogu darba samaksas paaugstināšanas grafika īstenošanu un to ietekmējošajiem faktoriem**, iekļaujot informāciju laika posmā no 2016.-2018. gadam par:

- 1) pedagogu vecumstruktūru raksturojošajiem rādītājiem,
- 2) faktiski nozarē strādājošo pedagogu skaitu un pedagogu slodžu skaitu,
- 3) vidējo pedagogu darba samaksu valstī,
- 4) pedagogu vakancēm nozarē,
- 5) absolventu skaitu, kuri pēc pedagoģijas studijām uzsāk darba gaitas izglītības nozarē,
- 6) papildus finanšu resursiem, lai nodrošinātu kompetenču pieeju mācību saturā.

2. Latvijas Sakaru darbinieku arodbiedrība aicina ņemt vērā ka:

- 1.Ar katru gadu būtiski samazinās Latvijas tirgus (iekšzemes sūtījumu apmērs) un par iekšzemes sūtījumiem norēķini tiek veikti faktiski uzreiz nodaļā vai vidēji viena mēneša laikā,bet kompensācija no valsts tiek saņemta pēc 1.5 gada;
- 2.VAS “Latvijas Pasts”izpilda universālā pasta pienākuma saistību un investē visās nodaļās (piemēram,,pērkot jaunas kases sistēmas u.c.nepieciešamo);
- 3.Ir nepieciešams investēt pasta nozarē strādājošos un stiprināt pasta sektora ilgtermiņa attīstību un evolūciju pasta 2030, slēdzot arī ģenerālvienošanos pasta sektorā:

LBAS aicina NTSP:

Veicināt ģenerālvienošanās noslēgšanu pasta nozarē;

Veicināt VAS “Latvijas Pasts “ kompensāciju 1,6 miljonu eiro(viens miljons sešsimt tūkstoši eiro) izmaksu apmērā pēc iespējas ātrāk, bet ne vēlāk kā līdz 2019.gada 28.februārim;

Ieplānot VAS”Latvijas Pasts” kompensāciju par 5,6 miljoni eiro (pieci miljoni seši simti eiro) 2019.gadā un rast iespēju izmaksāt 2019.gada laikā pēc iespējas ātrāk.

Pielikumā:

LIZDA priekšlikumi NTSP 2019.gada 6.februāra sēdes protokollēmumam – 5 lapas

Latvijas Izglītības un zinātnes darbinieku arodbiedrība

Reģistrācijas Nr. 40008043830 Bruņinieku iela 29/31, Rīga, LV-1001, Latvija
Tālrunis, fakss: 672 70 273, e-pasts: lizda@lizda.lv www.lizda.lv

LIZDA PRIEKŠLIKUMI NTSP 2019.GADA 6.FEBRUĀRA SĒDES PROTOKOLLĒMUMAM

1. Par vidēja termiņa budžeta ietvaru 2019., 2020. un 2021. gadam un valsts budžetu 2019. gadam

LIZDA pieprasa:

- 1) pildīt Izglītības likuma (turpmāk - IL) 53. panta trešo daļu: "*Pedagoga mēnešalga par vienu slodzi nav zemāka par Ministru kabineta (turpmāk - MK) apstiprināto pedagogu darba samaksas paaugstināšanas grafikā (turpmāk - grafiks) noteikto mēnešalgu attiecīgajā laikposmā.*";
- 2) precīzi īstenot, 2018. gada 9. janvāra Ministru kabineta (turpmāk – MK) sēdē apstiprināto, **Pedagogu darba samaksas pieauguma grafiku** laika periodam no 2018. gada 1. septembra līdz 2022. gada 31. decembrim.

Grafiks paredz pakāpeniski palielināt pedagogu zemākās mēneša darba algas likmes vispārējā izglītībā, t. sk, pirmsskolā un speciālajā izglītībā, profesionālajā izglītībā, interešu izglītībā, kā arī augstskolās un koledžās. Zemāko mēneša darba algas likmi pedagogiem no pašreizējiem 710 euro plānots celt līdz 750 euro – 2019. gada septembrī, 790 euro – 2020. gada septembrī, 830 euro – 2021. gada septembrī un 900 euro – 2022. gada septembrī. Grafiks paredz arī augstskolu un koledžu mācībspēku zemākās mēneša darba algas likmes pakāpenisku palielināšanu no 2019. gada līdz 2022. gadam.

LIZDA vērs NTSP uzmanību, ka būtiskākie argumenti IL 53. panta trešās daļas īstenošanai ir:

- 1) Tiek apdraudēta ANO Ilgtspējīgas attīstības mērķa par nevienlīdzības mazināšanu izpilde, jo pie pašreizējā finansēšanas modeļa "Nauda seko skolēnam" netiek nodrošināta līdzvērtīga pedagoģiskā darba samaksas likme par vienādu darbu dažādās izglītības iestādēs. Pedagogu darba samaksa par pedagoģisko likmi atšķiras no 680 euro līdz 1020 euro mēnesī.
- 2) Ekonomiskās sadarbības un attīstības organizācijas (turpmāk - OECD) Izglītības pārskatā "Education at a Glance" tiek secināts, ka absolūtajos skaitļos vidējās Latvijas pedagogu (no pirmsskolas līdz vidusskolai) algas vidēji gadā ir zemākās starp visām OECD dalībvalstīm un partnervalstīm. Vidējās izglītības skolotāja vidējā alga gadā ir 15 482 EUR (USD 18 400), t.i. apmēram 2,5 reizes mazāk par 27 766 euro (USD 33 000) OECD valstīs vidējo.
- 3) Centrālās statistikas pārvaldes (turpmāk - CSP) dati apliecina, ka 2017. gadā mēneša vidējā bruto darba samaksa valstī par pilnas slodzes darbu bija 926 euro, salīdzinot ar 2016. gadu, vidējā alga palielinājās par 67 euro jeb 7,9%, un tā pieauga visās jomās. Salīdzinoši – izglītībā strādājošajiem vidējā bruto darba samaksa 2017. gadā 775 euro, kas ir viena no zemākajām starp darbības jomām.

DOKUMENTS PARAKSTĪTS AR DROŠU ELEKTRONISKO PARAKSTU UN SATUR LAIKA
ZĪMOGU

- 4) LIZDA 2018. gada novembrī veiktajā pētījumā par Pedagogu profesionālā atbalsta sistēmu **90% no 1258 aptaujātajiem pedagogiem “uzskata, ka pedagoga darba algas likme nevar būt zemāka par vidējo darba algu valstī, to reizinot ar koeficientu 1,2”**. Atsaucoties uz Finanšu ministrijas prognozēto tautsaimniecībā nodarbināto mēneša vidējo bruto darba samaksu 2019. gadā - 1063 euro (Makroekonomiskās attīstības prognozes, FM prezentācija 04.02.2019) **pedagogu vēlme būtu saņemt 1276 euro. Grafiks no 2019. gada 1. septembra** paredz pedagoga zemāko mēneša darba algas likmi – 750 euro, bet salīdzinoši Igaunijā **minimālā darba algas likme pedagogiem ir 1250 euro.**
- 5) Latvijas sabiedrība, t.sk., **pedagogi noveco**. Pamatizglītības otrajā posmā un vidējās izglītības pakāpē skolotāju vidējais vecums Latvijā ir 48 gadi, kas ir trešais augstākais visās OECD dalībvalstīs un partnervalstīs. Vēl vairāk, apmēram 50% šajās izglītības pakāpēs strādājošo skolotāju ir 50 gadus veci un vecāki, kas ir ievērojami vairāk nekā OECD vidēji 36% (vidējās izglītības pirmajā posmā) un 40% (vidējās izglītības otrajā posmā). LIZDA norāda, ka **zemais pedagogu atalgojums ir viens no galvenajiem riska faktoriem jaunu pedagogu piesaistei:**
- jo LIZDA pētījumā (2018) no 1258 aptaujātajiem pedagogiem 93% uzskata, ka pedagoga darba samaksa nav motivējoša, lai jaunieši izvēlētos darbu šajā profesijā;
 - jāakcentē, ka 2017./2018.studiju gadā tematiskajā studiju grupā “Izglītība” visos līmeņos ir uzņemti (1636) par 338 studentiem mazāk nekā 2016./2017.studiju gadā (1974). 2018./2019.studiju gadā vēl norisinās papildus uzņemšana, jo nav aizpildītas visas budžeta vietas. Tas norāda uz to, ka **jaunieši nelabprāt izvēlas studēt pedagogijas programmās**. Vairāku gadu garumā trūkst pedagogi STEM jomā un pirmsskolas izglītības iestādēs, joprojām ir vakances uz pedagogu amata vietām.

LIZDA papildus vēlas akcentēt, ka pētījumos par pedagogu prestižu (2016. gadā) un pedagogu tiesībām (2017. gadā) balstīts ir **fakts par zemo pedagogu profesijas prestižu sabiedrības, izglītojamo un pedagogu skatījumā**. Zemais prestižs ietekmē arī pedagogu tiesības, piem., mēnesi pirms mācību gada sākuma iepazīties ar darba slodzi un tai atbilstošo darba samaksu nākamajā mācību gadā, ko savā Revīzijas ziņojumā (2018) ir norādījusi arī Valsts Kontrole. LIZDA norāda, uz daudzu gadu negatīvo praksi, ka tiesību akti, kuri saistīti ar pedagogu darba samaksu, savu juridisko spēku parasti iegūst vēlāk nekā mēnesi pirms kārtējā mācību gada sākuma.

LIZDA vērš pastiprinātu uzmanību arī uz to, ka **ieviešot kompetenču pieeju mācību saturā, netiek plānoti laika un tam atbilstošie finanšu resursi, tik vitāli nepieciešamajai pedagogu sadarbībai par labu skolēnu mācīšanas un mācīšanās procesa organizēšanai ceļā uz lietpratību.**

Priekšsēdētāja

I.Vanaga

Grīnfeldē 29265476
anda.grinfelde@lizda.lv

Pedagogu darba samaksas pieauguma grafiks*(Finansējuma pieaugums aprēķināts par bāzi ņemot 2017.gada budžetu)*

	PRIORITĀTES	2018.g. 1.sept.	2019.g. 1.sept.	2020.g. 1.sept.	2021.g. 1.sept.	2022.g. 1.sept.
1.	Zemākās mēneša darba algas likmes palielināšana (vispārējā izglītība, pirmsskola, prof. izglītība, prof. ievirze, interešu izglītība)	710 EUR	750 EUR	790 EUR	830 EUR	900 EUR
	Papildu nepieciešamais finansējums (atbilstoši 2016./2017. mācību gadam aprēķināto pedagoģisko likmju skaitam), euro	4 mēn.	gadam	gadam	gadam	gadam
	1. Vispārējā izglītībā (t.sk. pašvaldību profesionālās izglītības iestādes):	3 890 108	16 868 676	32 432 952	48 002 216	67 467 972
	2. Pirmsskola, 5.-6.gadīgie	492 944	2 136 032	4 107 604	6 079 144	8 543 652
	3. Profesionālā izglītība (IZM)	457 812	1 983 848	3 815 084	5 646 324	7 935 376
	4. Profesionālās ievirzes izglītība (IZM sporta skolas)	747 922	2 551 004	3 472 717	4 394 429	5 546 570
	5. Privātās izglītības iestādes	98 316	425 944	819 028	1 212 260	1 703 716
	6. KM izglītības iestādes:	460 240	1 994 370	3 835 326	6 152 069	8 929 052
	<i>tai skaitā:</i>					
	<i>profesionālās skolas</i>	202 995	879 644	1 691 623	2 503 601	3 518 574
	<i>prof. ievirzes skolas</i>	257 245	1 114 726	2 143 703	3 648 468	5 410 478
	7. LM Profesionālā izglītība	4 043	17 517	33 688	49 858	65 580
	8. Interesu izglītība	197 656	856 504	1 647 564	2 439 080	3 427 356
2.	9. Tieslietu ministrijas ieslodzījumu vietu pārvalde	1 144	4 958	9 533	14 109	19 829
	Augstskolu un koledžu pedagogu zemākās mēneša darba algas likmes palielināšana:	2018. 1.janv.	2019.g. 1.janv.	2020.g. 1.janv.	2021.g. 1.janv.	2022.g. 1.janv.
	Asistents	576,98	625	641	717	717

Lektors	723,96	785	805	900	900
Docents	904,23	980	1 004,97	1 123,57	1 123,57
Asociētais profesors	1 130,17	1 225	1 256,21	1 404,46	1 404,46
Profesors	1 411,76	1 530	1 568,98	1 754,14	1 754,14
Papildu nepieciešamais finansējums augstākajai izglītībai**, euro	gadam	gadam	gadam	gadam	gadam
IZM augstākā izglītība	2 217 959	4 435 918	5 129 406	8 635 886	8 635 886
VM augstākā izglītība	697 200	1 394 400	1 612 392	2 714 629	2 714 629
ZM augstākā izglītība	366 674	733 346	847 993	1 427 684	1 427 684
KM augstākā izglītība	394 750	789 435	899 506	1 514 396	1 514 396
LM augstākā izglītība		997	8 259	42 748	42 478
KOPĀ augstākajai izglītībai, euro	3 676 583	7 354 096	8 497 556	14 335 343	14 335 073
Kopā, euro	10 026 768	34 192 949	58 671 052	88 324 832	117 974 176
Kompensējošie izdevumi papildu nepieciešamā finansējuma nodrošināšanai augstākai izglītībai **, euro	3 676 583	7 353 099	7 353 099	7 353 099	7 353 099
KOPĀ ***, euro	6 350 185	26 839 850	51 317 953	80 971 733	110 621 077
Valsts sociālās apdrošināšanas obligāto iemaksu likmes palielinājumam****	25 691	123 458	222 488	342 456	462 406
PAVISAM KOPĀ	6 375 876	26 963 308	51 540 441	81 314 189	111 083 483

* Papildu nepieciešamā finansējuma apmērs var precizēties, ņemot vērā faktisko skolēnu skaitu attiecīgajā gadā (izglītības iestādēs, kurās finansējumu aprēķina pēc principa “nauda seko skolēnam”), vienlaikus nepārsniedzot uzrādīto finansējuma apmēru.

** Papildu nepieciešamais finansējums augstākajai izglītībai 2018.gadam ir nodrošināts ar Ministru kabineta 14.09.2017. sēdes protokollēmuma (protokols Nr.46 3.§.) 2.punktā noteikto, saskaņā ar kuru tika atbalstīti ministriju prioritārie pasākumi par papildus nepieciešamo finansējumu augstākajai izglītībai sekojošajā apmērā: IZM 2 217 959 euro, VM – 697 200 euro, ZM – 366 674 euro, KM – 394 750 euro.

*** Finanšu resursi 2019.gadam un turpmāk pedagogu darba samaksas pieauguma nodrošināšanai tiek rasti sakārtojot izglītības iestāžu tīklu, efektīvizējot izglītības procesu un piešķirot papildu finansējumu no pašvaldību budžetiem un valsts budžeta, ievērojot solidaritātes un paritātes principu.

Finansējumu, kas veidosies izglītības iestāžu tīkla sakārtošanas rezultātā, prioritāri novirzīt pedagogu darba samaksas pieauguma nodrošināšanai.

Jautājumu par papildu nepieciešamo finansējumu pedagogu darba samaksas pieaugumam skatīt Ministru kabinetā likumprojekta par vidēja termiņa budžeta ietvaru un likumprojekta par valsts budžetu kārtējam gadam sagatavošanas un izskatīšanas procesā.

******Informācijai:**

Lai nodrošinātu darba devēja valsts sociālās apdrošināšanas obligāto iemaksu palielinājumu, no 2018.gada 1.septembra, papildu vēl nepieciešami:

2018.gadā - 25 691 *euro*; 2019.gadā – 123 458 *euro*; 2020.gadā – 222 488 *euro*; 2021.gadā – 342 456 *euro*; 2022.gadā – 462 406 *euro*.

Finansējums valsts sociālās apdrošināšanas obligāto iemaksu likmes palielinājumam augstākai izglītībai 2018.gadam un turpmāk ik gadu piešķirts un apstiprināts 302250 euro apmērā likumā "Par valsts budžetu 2018.gadam" un likumā "Par vidēja termiņa budžeta ietvaru 2018., 2019. un 2020. gadam" (likumprojektu "Par valsts budžetu 2018.gadam" un "Par vidēja termiņa budžeta ietvaru 2018., 2019. un 2020. gadam" Saeimā II lasījumā atbalstītais priekšlikums).

Izglītības un zinātnes ministrs

K.Šadurskis

Valsts sekretāre

L.Lejiņa

05.01.2018

803

A.Trokša

67047858, alise.troksa@izm.gov.lv